

AZ ORSZÁGOS VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
2011. ÁPRILIS 28-ÁN MEGTARTOTT ÜLÉSÉNEK
A JEGYZŐKÖNYVE

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Tisztelettel köszöntöm az Országos Választási Bizottság ülésén megjelenteket. Megállapítom, hogy a Választási Bizottság 8 fővel van jelen az ülésen, így határozatképesek vagyunk. Az előzetesen kiküldött terv szerint napirendjeink a következők lennének: népszavazási kérdések és népi kezdeményezések elbírálása illetve egyebek. Kérdezem, hogy a napirenddel kapcsolatban van-e valakinek észrevétele? Ha nincsen, akkor kérem, hogy fogadjuk el. Köszönöm, megállapítom, hogy egyhangúlag a napirendet elfogadtuk.

Napirend

- I. Népszavazási kérdések és népi kezdeményezések elbírálása**
- II. Egyebek**

Megkérem Jackli Tamás urat, hogy ismertesse a beérkezett kérdéseket.

- I. Népszavazási kérdések és népi kezdeményezések elbírálása**

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Az első kérdést, Kiss Imre a Polgári Jogokat Pártolók Egyesülete képviselőjében nyújtotta be. A kérdés a következőképpen hangzik:

- 1. „Az Alkotmány rendelkezzen a halálbüntetésről”**

Tájékoztatom a Tisztelt Bizottságot, hogy álláspontunk szerint a kérdés formailag hibásan lett benyújtva, mivel a kezdeményező nem választott formát, tehát, hogy népi kezdeményezést vagy népszavazást kezdeményez a kérdésről.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ez az aláírásgyűjtő ív kötelező tartalma, e nélkül a kérdésfelvetés nem értelmezhető, ezért ez így formai hibás. Kérdezem, van-e valakinek ellenvéleménye? Ha nincsen, akkor, mivel egyértelmű a helyzet, azt javaslom, hogy, aki a formai hiba miatt a kérdés hitelesítése megtagadása mellett dönt, az szavazzon. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 8 szavazattal a hitelesítést megtagadtuk. Kérem a következőt.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 2. kérdést magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív a formai feltételeknek megfelel, azon a következő kérdés szerepel:

- 2. „Egyetért-e Ön azzal, hogy népszavazási eljárásban a választók szavazataikat szabad elhatározásuk szerint papíron vagy sms-ben adhassák le?”**

Tájékoztatom a Tisztelt Bizottságot, hogy ugyanezen kérdés egy alkalommal már hitelesítve lett, mégpedig a 667/2010. sz. OVB határozattal, tavaly november 15-én.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Az előzmény az volt, hogy a kérdés hitelesítését először megtagadtuk az sms-es szavazás bizonytalanságra való tekintettel, de az Alkotmánybíróság úgy látta, hogy ennek a rendezése a jogalkotó számára megoldható és megoldandó feladat. Így született meg a hitelesítő OVB határozat. Egyéb körülmény híján ezt tudomásul vettük akkor, nyilván most is ezt kell tennünk. Van-e bárkinek ezzel kapcsolatosan észrevétele, ellenjavaslata? Ha nincsen, akkor úgy tenném fel a kérdést, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag a kérdést hitelesítettük.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 3. aláírásgyűjtő ív népi kezdeményezésre irányul. Két magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív, mely a formai követelményeknek megfelel, a következőket tartalmazza:

3. *„Kezdeményezzük: az Országgyűlés tárgyalja meg, hogy a köztársasági elnök által kinevezett bírák szolgálati viszonyát a köztársasági elnök a bíró 62. életévének betöltésével – bírói nyugdíjra való jogosultság megszerzése okából – megszüntesse.”*

Dr. Hunyadfalvi Ákos OVB tag

Elutasításra teszek javaslatot több ok miatt. Az elmúlt két hétnek egyik slágerkérdése volt az új Alkotmánnyal kapcsolatban a bírák jogállásával kapcsolatos kérdés mikénti rendezése. A jelenleg hatályos szabályok szerint bíróvá lenni, bíróvá válni egyrészt nem országgyűlési hatáskört érintő kérdés. Valaki munkajogviszonyba kerül, mondjuk egy bírói szervezettel az egyetem elvégzését követően, ebbe a jogviszonyába a köztársasági elnök kinevezésével válik. A mai gyakorlat az, ha valaki mondjuk bíróként nem követ el bűncselekményt, és nem érik tetten a helyszínen, akkor a 70. életévéig bíróként tud dolgozni. Különböző szempontok merültek fel, hogy ez helyén való-e vagy sem. Az volt az egyik elmélet, és végül is az alaptörvénybe is ez került be, hogy határozza meg az alaptörvény a bíróvá válás életkor szempontjából az alsó határát, ennek a logikának lett a pandantja a másik oldalról, hogy határozzák meg a bírói jogviszony megszűnésének a felső időpontját. Ezt az általános nyugdíjkorhatárhoz, a 62 évhez igazították. Ami a kérdésfeltevésben még egy további gondolatként esetleg érdekes, bár magában a kérdésben nincs benne, ez érinti a bírókon kívül az ügyészeket is. A bíróknál a köztársasági elnök kinevezésével válik valaki bíróvá, illetve nem kell külön köztársasági elnöki döntés arról, hogy a bírónak a státusa megszűnjön, ha csak nem mondatják le erről a státusáról, hanem az életkor betöltésével szűnik meg neki a bírókénti alkalmazásának a lehetősége. Ehhez a témakörhöz tartozik még az ügyészekre vonatkozó, és egy fontos területet érintő rendelkezés, ahol az életkor alsó határban az ügyészeknél nincs meghatározva, de ugyanúgy 62 éves korukig dolgozhatnak ügyészként. Ami magában a kérdésben ráadásul még külön megtévesztő, az a bírói nyugdíj fogalma. Ilyen fogalom, hogy bírói nyugdíj, ilyen nincs. A fogalmat megtévesztőnek tartom, és ez az utóbbi álláspontom is az egyik elutasítási ok lenne.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. További észrevétel, hozzászólás? Én ebből azt emelném ki, hogy azért nekünk ezt nézhetjük természetesen a majdan hatályban lévő alaptörvényt is, de a kérdést alapvetően nekünk a most hatályos alkotmányos szabályok szerint elbírálni. A dolog lényege ebből a szempontból, hogy amire a kérdés irányul, az egyértelműen nem országgyűlési hatáskörbe tartozó kérdés. Egyébként a kérdés annyiból is megtévesztő, hogy keveredik benne, hogy népszavazásról vagy népi kezdeményezésről van-e szó. Ez már sokszoros vitánk,

hogyan kizáró ok-e, vagy sem, mindenestre azért a megtévesztés valamilyen szinten benne van a kérdésben.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

A kérdés arra irányul, hogy az Országgyűlés alkosson valamilyen törvényi szabályozást ebben a kérdésben, amelynek eredménye az, hogy a köztársasági elnök majd valamilyen módon ebben a folyamatban részt véve jogviszonyt megszüntet. Igazából nem gondolom, hogy ez országgyűlési hatáskör. A kérdést én sem tartom egyébként egyértelműnek, ezért nem támogatnám a hitelesítését, csak itt jegyezném már valóban egy lábjegyzetben, hogy ez a viszonylag hosszabb ideje zajló szakmai vita, hogy a népi kezdeményezés olyan jellegű lehet-e, mintha népszavazásra irányulna-e, ez kellő indok-e a megtagadásra. Látjuk az Alkotmánybíróság gyakorlatát. Stumpf István alkotmánybíró külön véleményében, amelyet négy darab áprilisi alkotmánybírósi döntéshez fűzött, markánsan kifejti azt, hogy a népi kezdeményezés egyfajta népi törvényi kezdeményezés. Ez csak annyit jelent, hogy a parlament napirendre tűz egy kérdést, majd pedig eldönti azt, hogy ebben törvényt kíván alkotni, vagy sem. Hangsúlyoznám ismételtelen azt, hogy önmagában emiatt én nem tagadnám meg a kérdés hitelesítését, de tiszteletben tartom az Alkotmánybíróság többségi szakmai álláspontját.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ahogy látom, támogató vélemény nem hangzott el, szavazhatunk a kérdéssel kapcsolatban, ezt követően az a kérdés, hogy milyen érvrendszer kerüljön az indoklásba. Első körben azt tenném fel szavazásra, hogy az indoklás alapján az egyértelműség hiánya miatt a kérdés elutasítását ki az, aki támogatja? Köszönöm szépen, ez egyhangúlag megszavazásra került. További érv akkor a kérdés a Köztársasági Elnök hatáskörére vonatkozik, és abba nyúlhat bele, és ennyiben nem országgyűlési hatáskör. Aki ezt az érvrendszert is támogatja, kérem, az szavazzon még. 6 igen. Ezt az érvet is bele vesszük a határozatba. Nézzük a negyediket.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A 4. kérdést szintén magánszemélyek nyújtották be, hasonlóan az előzőhöz népi kezdeményezésre irányul. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel, és azon a következő kérdés szerepel.

4. *„Kezdeményezzük: az Országgyűlés tárgyalja meg, hogy a 70. életévét betöltött választópolgár választójogának gyakorlását közjegyzői okiratban nagykorú cselekvőképes gyermekére átruházhassa.”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Nemcsak a probléma megtárgyalásáról szól maga a kérdésfeltevés, hanem kifejezett és konkrét rendelkezést tartalmaz a kérdés, amely részben megtévesztő annyiban, hogy inkább hasonlít egy népszavazási kérdéshez, mint egy népi kezdeményezéshez. Ezen természetesen lehet vitatkozni, hogy ez mennyiben van így, és mennyire erős ez az érv. Még egyszer mondom, függetlenül attól, hogy ez egy meglehetősen sajátos, és egy eddig nem létezett jogintézményről szól. Kérdés, hogy mit tudunk ezzel kezdeni egy népi kezdeményezés elbírálása kapcsán.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen. Én úgy látom, hogy olyan kérdésekhez képest, amelyek szintén népi kezdeményezésre vonatkoztak, és az szerepelt a megfogalmazásukban, hogy a kezdeményezés tárgya az, hogy az Országgyűlés valamilyen törvényt módosítson, vagy

alkosson meg, és ki tudja, hogy jogosan-e felvethető formális szempontból az egyezés a népszavazási kérdésfelvetéssel. Itt arról szól a kérdés, hogy az Országgyűléssel meg kíván tárgyalatni valamit az indítványozó, önmagában erről szól a népi kezdeményezés jogintézménye, hogy valamilyen kérdést a Parlament napirendre tűz, megtárgyalja, majd dönt abban, hogyan kíván-e ebben továbblépni. Azt gondolom, hogy nem túl erős az az érv, amely azt célozza, hogy népszavazásnak tűnik ez a kérdésfelvetés. Nyilván alkotmányi tárgykört érint, de ez persze minket most nem köt, mert ez népi kezdeményezés. Úgyhogy amennyiben egyértelműnek látjuk a kérdés többi részét, én azt gondolom, hogy nem szólnak az érvek a hitelesítés megtagadása mellett.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Kétségtelen, hogy a kérdés második felében már az van benne, hogy az Országgyűlés tárgyalja meg, és ennyiben a kérdésmegfogalmazás a népi kezdeményezéseknek megfelel. További érvek?

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Van itt egy 42/2002. AB határozat, ami egyértelműen rögzíti, hogy egyetlen szempont a népi kezdeményezés vonatkozásában az, hogy törvényhozási kérdésre vonatkozzon. Azt mondja, hogy a népi kezdeményezésből csupán törvényhozási kérdésben való vita és döntés következik, így a népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívén szereplő kérdéssel szemben is mindössze annyi az elvárás, hogy törvényhozási tárgykörre vonatkozzon. Maga a kérdésfeltevés, illetőleg a problémának a megtárgyalása az az Országgyűlés hatáskörébe tartozik, konkrét jogalkotási kötelezettsége ebből az Országgyűlésnek nem származik, így én is azon a véleményen vagyok, mint a Zoltán, tehát önmagában erre való hivatkozással, hogy olyan mintha népszavazási kezdeményezés lenne, én nem tartom megalapozottnak az elutasítását.

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Létezik olyan szabályozás, például Angliában, ahol létezik a helyettesítő szavazás jogintézménye. Ettől még, akár mondjuk, nehéz, vagy szinte képtelen kérdések is felvethetők ilyen eljárásban amennyiben azok országgyűlési hatáskörbe tartozhatnak, és akkor nyilván majd az Országgyűlés mérlegel, hogy ezt hogyan kívánja szabályozni. Nyilván figyelemmel a dogmatikai szempontokra is, hogy akkor értelmezhető az átruházás vagy sem, ez releváns, de ez talán parlamenti hatáskörnek a megítélése.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Egyet kell látni, hogy ez népi kezdeményezés. Az Országgyűlésnek csak az a kötelezettsége, hogy a felvetést tárgyalja meg, akár mint alkotmányozó hatalom, és ez önmagában véve nem kizárt. Szavazhatunk benne, vagy kíván-e még valaki szólni? Akkor úgy teszem fel, mert itt azért ellentétes vélemények elhangzottak talán, ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? Kérem, az szavazzon. 2 szavazat támogatta. Volt két támogató szavazat, a kérdés hitelesítését ki az, aki megtagadja. Először formálisan szavazzunk! Ez 6 szavazat. Az indoklásba az kerülne bele, hogy a kérdés megtévesztő annyiban, hogy ugyan népi kezdeményezés, de a kérdés tartalmából az következik, minthogyha népszavazási kérdés lenne. Ki az, aki el tudja fogadni ezt a magyarázatot? Köszönöm szépen, 6 szavazat változatlan. Akkor ennek a kérdésnek a hitelesítését 6:2 arányban megtagadtuk. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Az 5. népszavazási kérdést magánszemély nyújtotta be. A népszavazási aláírásgyűjtő ív megfelel a formai követelményeknek azon a következő kérdés szerepel:

5. *„Egyetért e Ön azzal, hogy minden, 24. életévét betöltött büntetlen előéletű magyar állampolgár, alanyi jogon tarthasson otthonában lőfegyvert, élete, családtagjai, valamint értékei megvédésére?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

A kérdéssel kapcsolatban felvethető, hogy mit kell értenünk, hogy alanyi jogon tarthasson bárki lőfegyvert. Ez egyértelmű-e mindenki számára, a jelenlegi szabályozás szerint az nem alanyi jog, hanem engedélyhez kötött, és csak az tarthat otthon lőfegyvert, akinek ehhez engedélye van.

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Álláspontom szerint abban az értelemben eldönthető ez a kérdés, hogy itt egyértelműség hiánya van, akár a lőfegyver fogalmával kapcsolatban, másik aspektusból pedig az alanyi jog kérdésével kapcsolatban. Arról már nem is beszélve, hogy miért pont a 24. életévet tesszük itt valamiféle korhatárnak, tehát én úgy érzem, hogy itt az egyértelműség mindenképpen csorbát szenvedett ennél a kérdésfeltevésnél.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Itt ez a kérdés elég összetett, és több olyan feltételt állít, ami kérdés, hogy hogyan értelmezhető így egységesen és egyszerre. Más vélemény?

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Csak annyit tennék hozzá az előtörténethez, hogy az Alkotmányt érinti ez a kérdésfeltevés annyiban, amennyiben a Magyar Állam kötelezettsége az, hogy az emberi élet védelme érdekében tegyen meg minden intézkedést akár jogalkotási lépésekkel is. Egyik megnyilvánulásának tekinthető az, hogy ehhez – a lőfegyvertartás hatályos szabálya szerint – engedélyre van szükség. Amennyiben ez az engedély kikerül a rendszerből, akkor az állam nem tesz eleget kellőképpen ennek az életvédelmi köteletségnek, és ilyen módon alkotmánysértő lehet ez a felvetés. Nem biztos, hogy ez a dogmatikai érv ez ide tartozik feltétlenül. Én egy másikat hoznék fel, az a szempont, hogy kizárólag a magyar állampolgárok számára tennék lehetővé a lőfegyvertartást, azt gondolom, hogy mindenképpen érinti az Alkotmány 70/A. §-át, ilyen értelemben diszkriminatív, mert hogy egyébként a különböző jogok teljesen egyenlő módon megilletnek mindenkit, aki Magyarország területén tartózkodik. Nyilván vannak különbségek a választójog és a státuszjogok tekintetében, de a lőfegyvertartást azt semmiképpen nem gondolom ilyennek, ahol a különbségtétel igazolható lenne a magyar állampolgárok javára. Tehát felvetem, hogy 70/A. § érintettsége miatt ez akár a burkolt alkotmánymódosítás szempontjából sem biztos, hogy megállja a helyét..

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A Tisztelt Bizottság tagjainak figyelmét felhívom, hogy az anyagba becsatoltuk az lőfegyverekről és lőszerokról szóló törvény kivonatát, tehát a lőfegyver fogalma az elég egyértelmű a törvény alapján. Ez mint indok nem kerülhetne véleményünk szerint be a határozat indoklási részébe, a többivel egyetértünk. Felvetem még azt, hogy a kérdés célja, miszerint kinek a megvédésére, vagy minek a megvédésére irányulna, ez az alanyi jogon való fegyvertartás, nem elég egyértelmű. Az, hogy élete, családtagjai, valamint értékei megvédésére, ezen belül a családtagjai megvédésére az mit jelent? A családtagjai tekintetében ez nincs kifejtve, tehát esetleg erről is tárgyalhatna a bizottság.

Dr. Hunyadfalvi Ákos OVB tag

A közelmúlt jogszabályi módosítása eredményeként lényeges mértékben és körben kiszélesedett az önvédelem, a Büntető Törvénykönyv szerinti jogos védelem határa, ami az életet, testi épségét közvetlenül fenyegető veszély esetén alkalmazható. Itt pedig csupán életről, családtagokról beszél. Csak példaként mondtam a gondolatot, és amiatt is elutasítást indítványozok, hogy egy összetett bonyolult kérdés, ahol szerintem jogi alapfogalmak is össze vannak keverve.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Egyelőre támogató vélemény nem hangzott el. Itt arról beszélünk, hogy milyen érvrendszert használhatunk a határozatban. Végül is az egyértelműség hiánya volt az egyik, a másik pedig, amit Zoltán vetett fel, ez az alkotmányos rendelkezéssel kapcsolatos problematika. Hogy haladjunk, felteszem a szavazásra a kérdést, és akkor később visszatérünk még röviden az indoklásra. Ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett foglal állást? Köszönöm szépen, egyhangúlag 8 szavazattal így döntöttünk. Egyik érvrendszer az volt, hogy az egyértelműség hiánya. Kérem, hogy ki az, aki ezt az indokot támogatja, ezt az érvrendszert. Ezt is támogattuk, és ki az, aki az elhangzott alkotmányos aggályokat is osztja, azt a Zoltán adta elő. Köszönöm szépen, úgy látom ebben 7 szavazat legalább volt. Mind a két érvrendszer bekerül a határozatunkba, és akkor a határozatot meghoztuk. Az egyértelműségbe az alanyi joggal kapcsolatos problematika kerül.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A 6. kérdés, szintén magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel, és azon a következő kérdés szerepel:

- 6. „Egyetért e Ön azzal, hogy a Magyar föld, és vízkészlet magyar tulajdonban maradjon, azt soha, semmilyen körülmények között el nem adhatja egyetlen kormány sem?”*

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Nem egyértelmű a kérdés feltevése megítélésem szerint. Mi az, hogy magyar tulajdon? Nincs kifejtve, hogy mit ért ez alatt. Mert, ha magyar magánszemélyekről beszélünk, akkor is az magyar tulajdon, akkor eleve a magyar kormány magyar magánszemély tulajdonát nem adhatná el. Megítélésem szerint a kérdésfeltevés nem egyértelmű, ezért mindenképpen elutasításra javaslom.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ez elfogadható, ezt még annyival ki lehetne egészíteni, hogy az így meg nem határozott magyar tulajdon tekintetében nem biztos, hogy a kormány rendelkezik egyébként kompetenciával, hogy az eladása tekintetében döntsön, és egyáltalán felvethető itt állami tulajdon, önkormányzati tulajdon, meg egyéb tulajdonok, tehát a kérdést, ha így nézzük két vonatkozásában, akkor nem tűnik egyértelműnek.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Még talán annyit itt az egyértelműség problémakörében, hogy a kérdésfeltevő szándéka sem arra irányult, amit végül is kérdezett, mert a magyar tulajdonban benne van mondjuk a jogi személyek tulajdonszerzése, ami aztán végképp parttalanná tenné ezt a dolgot. A termőföldnél mind a mai napig az a cél, hogy ne kerülhessen jogi személy tulajdonba, pedig ez magyar tulajdont jelent ebben az értelemben.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

A kérdés megfogalmazása annyiban sem jó, hogy a kormánynak akar valami konkrét feladatot szabni, amely nem kormányhatáskör ilyen vonatkozásban, hanem legfeljebb a bizonyos tulajdonok eladását törvénnyel lehet korlátozni, de ez mindenképpen törvényes korlát, és nem pedig a kormány cselekvésére vonatkozó tilalom. Kérdezem, hogy van-e még vélemény? Nincsen. Ennek alapján úgy tenném fel szavazásra, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítését az elhangzottak alapján megtagadja? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 8 szavazattal egyhangúlag így döntöttünk.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság. A 7. kérdést szintén magánszemély nyújtotta be hitelesítésre. Az íven a következő kérdés szerepel:

7. „Egyetért e Ön azzal, hogy a Kormány azonnal kezdeményezze Magyarországnak az EU-ból való kilépését?”

Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

A kérdésfeltevésből mindjárt adódik egy problematika, nevezetesen, hogy itt sem az Országgyűlés számára kíván első körben feladatot adni, vagy egyáltalán jogalkotási kérdésre vonatkozik-e a kérdés. A Kormány számára adna egy feladatot, amely ennyiben ütközik a népszavazásra vonatkozó törvénnyel, az értelmezésében legalábbis. Kérdezem a tagtársak észrevételét, véleményét.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm. Azt gondolom, hogy felhívható az Alkotmány 2/A. §-a is, amely rendezi azt a kérdést, hogy a Magyar Köztársaság hogyan engedi át a szuverenitásból következő egyes jogok gyakorlását az Európai Unióra. Ilyen módon a kérdés feltevésének a szándéka az akár lehet mondjuk burkolt alkotmánymódosításra is irányuló, de ennél talán erősebb érv lehet az, hogy az EU-s tagságot azt nemzetközi egyezmény tartalmazza, erősíti meg, ilyen értelemben ez direkt módon kizárt tárgykör lehet. Azt hozzá lehet persze tenni, hogy az Alkotmánybíróság 61/2008. döntésében kifejtett érvelés szerint az Országgyűlés hatásköre a nemzetközi szerződésnél arra vonatkozik, hogy egy aktussal a kötelező hatály elismerésében részt vegyen, és ilyen módon, hogyha megkötö a szerződést, ez kifelé már a rendelkező, vagy EU-s jog szintjén ez már egy eldöntött kérdés, ilyen módon azt is állítja az Alkotmánybíróság, hogy nincsen hatásköre már az Országgyűlésnek továbbá, akár mondjuk módosítás a kilépés tárgyában sem. Azt gondolom, hogy a kérdés nem hitelesíthető.

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Egyetértek az Elnök Úr, illetve a Zoltán érvelésével. Én ezen túl még megjegyezném, hogy megítélésem szerint a kérdésfeltevés nem egyértelmű. Számomra azt tükrözi, hogy kvázi arra szeretne megerősítést a kérdésfeltevő, hogy az Országgyűlés hatalmazza fel a kormányt arra, hogy a Magyarország EU-ból való kilépésében tárgyalásokat folytasson le. Tehát maga a kérdésfeltevés az, megítélésem szerint nem egyértelmű, tehát nem írja, hogy pontosan mit szeretne, kitől mit vár el. Mivel az Alkotmány tartalmazza a Magyarország európai unióbeli tagságát, ezért úgy gondolom, hogy itt burkolt alkotmánymódosításról is szó van, és elutasítást javaslak.

Dr. Borbély Andrea OVB tag

Én is az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés b) pontjára hivatkoznék első körben, mert azért az egyértelműen meghatározza, hogy nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségeket tartalmazó törvények tartalmáról nem lehet kérni országos népszavazást. Szerintem önmagában elég erre a passzusra hivatkozni. Avval viszont nem értek egyet, hogy amit Zoltán mondott, hogy már hatályosult, tehát elfogadott nemzetközi szerződésekkel szemben az Országgyűlés ne léphetne fel. Ez legfeljebb nemzetközi jogvitákat eredményezhet.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Természetesen az egy dolog, hogy az Országgyűlés itt felülvizsgálhatja azt, hogy egy nemzetközi szerződésből, ha ki akar lépni, és úgy dönt, hogyan járjon. Ez nyilván az Országgyűlés hatásköre, az viszont, hogy erre népszavazással nem lehet kényszeríteni az Országgyűlést, az a jelenlegi alkotmányos szabályok alapján viszonylag egyértelműnek tűnik. Szavazhatunk? Van-e még? Ha nincsen, akkor úgy teszem fel a szavazásra, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett foglal állást. Egyhangú a döntésünk. Az egyik érvrendszer az az alkotmányos szabályokkal való ütközés, amely elhangzott. Ez gondolom mindenki számára elfogadható. A másik, hogy nem az Országgyűlés hatásköre annyiban, hogy a Kormányra akar egy egyedi döntést oktrojálni a kérdés. Van-e, aki ez ellen, ennek felvétele ellen tiltakozik? Ha nincsen, akkor mind a két érvrendszer szerepelni fog a határozatban. Köszönjük szépen. Megszületett a határozatunk.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A 8. kérdést szintén magánszemély nyújtotta be. Népszavazás kiírására irányul, az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelelő és az alábbi kérdést tartalmazza:

8. *„Egyetért e Ön azzal, hogy bármely magyar politikus, valamint közéleti személyiség, ha külföldön Magyarországot, vagy a magyarságot lejáratja, rossz hírért kelti, szigorú büntetést kapjon, függetlenül a mentelmi jogától?”*

Szabó Miklós OVB tag

Köszönöm Elnök Úr! Jellemző rám, hogy én nem mindig tekintem legelsőnek a különféle jogi érveléseket, úgyhogy most sem avval kezdem, hanem avval, hogy a szándékot azt tökéletesen értem, sőt még egyet is értenék vele, de ettől függetlenül, ahogy ezt már többször megbeszéltük, mi a hozott anyagból dolgozunk, vannak előírások, amit be kell, hogy tartsanak, és azoknak ez semmilyen módon nem felel meg. Ezért én a magam részéről az elutasítást javaslom. Köszönöm szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Azért, hogy jogászilag lefordítsuk a véleményedet, mégis az indoklás tekintetében kérdezem, hogy arra gondolsz esetleg, hogy a kérdés nem egyértelmű a tekintetben, hogy számos olyan fogalmat tartalmaz, amely nehezen értelmezhető, valamint, hogy a kérdés igencsak több részből áll, ami felveti azt, hogy ebben a kérdésben több kérdés rejlik?

Szabó Miklós OVB tag

Köszönöm Elnök Úr az együttműködést, erre gondoltam.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Van-e más véleménye valakinek? Mert akkor végül is az egyértelműség hiánya lenne azért az elhangzottak alapján. Ha nincsen, felteszem szavazásra. Ki az, aki a kérdés hitelesítését megtagadja? Ezt 8 szavazattal megtettük. Köszönjük szépen.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A következő, 9. kérdést szintén magánszemély nyújtotta be. Szintén népszavazás kezdeményezésére irányul, az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel, és azon a következő kérdés szerepel:

9. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarország felszíne alatt levő természeti kincsek, a Magyar Nemzet tulajdonát képezik, annak haszna a magyar embereket kell, hogy illesse, ezért soha, semmilyen körülmények között sem adhatók el?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Kinek van észrevétele a kérdéssel kapcsolatban? Előjáróban annyit mondanék, hogy a kérdés lényegét értjük. Azt hiszem, hogy annak az alapgondolataival még egyet is lehet természetesen érteni, a megfogalmazásával azonban számos probléma rejlik, és az írásmódjával is. A Magyar Nemzet köznévként nem nagy betűvel írandó, nagybetűvel még akár a Magyar Nemzet című újságot is érthetjük ez alatt – akármilyen viccesnek tűnik is a dolog. Így egy kavicsbányát, vagy egy homokbányát sem lehetne esetleg eladni ilyen szabályozás esetén, bár ez már célszerűségi kérdés természetesen, amiről nem kell ezen elgondolkodnunk. Mindenesetre a kérdésben több olyan fogalom van, és kifejezés, amely a kérdés értelmezését lehetetlenné teszi jószerivel. További érveket kérek, vagy megerősítést, esetleg cáfolatot, vagy ennyi elég is volt a kérdés elbírálásához. Úgy látom, nincs ellene kifogás, akkor felteszem szavazásra a kérdést, hogy az elhangzott érvek alapján ki az, aki kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett foglal állást? Egyhangúlag így döntöttünk, megszavaztuk.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A 10. kérdés következik, magánszemély nyújtotta be az aláírásgyűjtő ívet, mely népszavazási kezdeményezés. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

10. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés semmisítse meg a 2011. április 18. napján elfogadott „Magyarország Alaptörvénye” című jogszabályt?”*

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Én azt gondolom, hogy a 25/1999. alkotmánybírósági határozat az, amelynek a megállapításából indulnunk kell, amely a burkolt alkotmánymódosítás tilalmát fogalmazta meg. Nyilván az alkotmány módosítása, esetleges visszavonása, megsemmisítése, új rendelkezésekkel való kiegészítése mind ebbe a fogalmi körbe tartozik. Az az eldöntendő kérdés, hogy van egy hatályos alkotmányunk és egy érvényes, de még nem hatályos új alkotmányunk, hogy a hatályos szabályok szerint ez utóbbira is vonatkozik-e burkolt alkotmánymódosítás tilalma. Én nem látok olyan érvet, ami alapján nem.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ez egyértelmű, és az eddigi joggyakorlatban is valóban egyértelmű. Valóban a kérdés csak az, hogy jelenleg olyan helyzettel állunk szemben, hogy van egy hatályban lévő alkotmány, és már egy elfogadott, kihirdetett, de még hatályban nem lévő alkotmány. Ha ezt a kérdést úgy

értelmezzük, ahogy a Zoltán említette, akkor a kérdés hitelesítését meg kellene tagadnunk. Ki az, akinek ezzel kapcsolatban más érve, ellenérve van? Nem látok jelentkezőt, akkor az elhangzottak szerint felteszem szavazásra. Ki az, aki a kérdés hitelesítését megtagadja az elhangzott érvek alapján? Megállapítom, hogy 8 igen szavazattal így döntöttünk.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 11. kérdést dr. Huber Károly nyújtotta be, a Felelős Társadalomért Alapítvány képviselőjében. Az aláírásgyűjtő ív népszavazás kezdeményezésére irányul, és az alábbi kérdést tartalmazza:

11. "Megerősíti-e Ön a Magyar Országgyűlés által 2011. április 18-án elfogadott Magyarország Alaptörvényét?"

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Ha a törvény már kihirdetésre került, fogalmilag kizárt annak megerősítése. Emiatt elutasításra javasolom.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

A kérdésfeltevés fogalmilag kizárt, hiszen már egy kihirdetett törvényről van szó, amit megerősíteni nem kell, és már nem is lehet. Van egy érvényes jogszabály, jogalkotási törvény szerint is. Kinek van más észrevétele, vagy egyéb kiegészíteni valója ezzel kapcsolatban?

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Én annyit tennék hozzá, hogy értelemszerűen a megerősítő népszavazás elrendelése az Országgyűlés döntése, ilyen értelemben ez a jogintézmény elválik a választópolgárok által kezdeményezhető népszavazástól. Teljes mértékben kizárt az, hogy a választópolgárok ezt kezdeményezzék. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Mindannyian tudjuk, hogy ezzel kapcsolatban volt vita, és voltak ilyen felvetések, de az Országgyűlés nem látta szükségét annak, hogy egy ilyennek kitegye az új alkotmányt. Ezen már túl is vagyunk. Ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett foglal állást az elhangzottak szerint? Köszönöm szépen. Egyhangúlag így döntöttünk.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A 12. kérdést szintén dr. Huber Károly, a Felelős Társadalomért Alapítvány képviselőjében nyújtotta be. Népszavazást kezdeményez, még hozzá a következő kérdésben:

12. "Egyetért-e Ön azzal, hogy a választójog gyakorlása 2012. január 1-jétől is magyarországi lakóhelyhez kötődjön?"

Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Kérdezem, hogy kinek van ezzel a kérdéssel kapcsolatosan észrevétele? Én előljáróban a következőt vetném fel. Legelőször is vizsgáljuk meg azt, hogy a kérdés

alaposabb nyelvtani elemzés után mit is jelent, mert első ránézés után gondolhatnánk azt, hogy a kérdés azzal kapcsolatos, hogy kinek lehessen egyáltalán választójoga? Annak, aki magyarországi lakóhellyel rendelkezik, vagy pedig esetleg annak is, aki ilyennel nem rendelkezik. De ebből a szempontból nem biztos, hogy a kérdés valóban erre a problémára irányul ebben a megfogalmazásban. Itt nem a választójogosultságra van kihegyezve a kérdés, hanem a választójog gyakorlásáról szól, amely már azt feltételezi, hogy valakinek van választójoga, annak teljességére nézve, tehát a jelöltállítástól kezdve az aktív és passzív választójogig, és azt hogyan gyakorolhatja valaki. Ennyiben, mintha a kérdés arra irányulna, még egyszer mondom nyelvtani megfogalmazása szerint, hogy a választójogot csak a lakóhely szerint lehessen gyakorolni, és például nem lehet igazolás alapján a lakóhelyen kívül, külföldön, vagy más településen gyakorolni. Lehet-e máshogy tekinteni, hiszen nekünk a kérdést nyelvtani érteleme alapján kell elbírálnunk, és nem az alapján, hogy esetleg a kérdést hogyan értelmezte, vagy mire gondolhatott a kérdésfelvető. Ha már komolyan el kell gondolkoznunk azon, hogy mire is gondolhatott, akkor eleve fel lehet vetni azt, hogy a kérdés az nem értelmezhető egyféleképpen, és egyértelműen, és ennyiben válaszolni sem egyértelmű rá. Elsőként esetleg nézzük meg ezt az oldalát a kérdésnek, és ezt követően, ha vannak más szempontok, akkor lépünk tovább. Kérdezem, hogy mi a véleményetek? Köszönöm. Én csak azért vettem fel ezt az egészet, mert ha csak az új alkotmányt nézem, akkor ott egyértelműen arról szól, hogy valakinek van-e szavazati joga. Ez a kérdés pedig nem ezzel a megfogalmazással kezdődik, és szól. Ennyiben mondtam azt az elején, amit.

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Azt gondolom, hogy az egyértelműség körébe az is beletartozik, hogy nem tudjuk a hatályos alkotmány hatálya egészen pontosan meddig tart formális jogi értelemben. Erről most még nincs rendelkezés, a hatályos alkotmány szerint nyilván a lakóhely, az egy választójogi feltétel, ilyen módon ez megtiltási ok lehet, de az, hogy a kérdés mire irányul, azt gondolom, hogy nem tiszta ebből a kérdésfeltevésből. 2012 januárjától új alaptörvény vélhetőleg hatályba lép a mostani tartalom ismeretében más választójogi szabályokkal, amely mellett szükség lesz sarkalatos törvényre is. Ezek még nem születtek meg, illetve ilyen értelemben nem látom egyértelműnek ezt a kérdést, hogy egészen pontosan milyen normát és milyen mértékben érintene a kérdésfeltevés, amennyiben ennek eredményeként az Országgyűlés számára keletkezik egy jogalkotási kötelezettség.

Dr. Borbély Andrea OVB tag

A hatályos alkotmány szerint minden nagykorú magyar állampolgárt megillet az a jog, hogy az országgyűlési képviselők választásán választó és választható legyen. Gyakorlatilag a választójognak, a választás jogát, hogy tudjak képviselőket, parlamenti képviselőket választani, illetőleg én induljak egy ilyen választáson, ezt jelenti. Számomra a választási, vagy a választójog gyakorlása, az gyakorlatilag lefedi az alkotmánynak ezt a fogalmi rendszerét, vagy ezt a meghatározását. Számomra mondjuk egyértelmű ilyen szempontból a kérdés, és egyébként az új alkotmány különbséget tesz, hogy a választhatóság esetében jelöli meg azt, hogy esetleg ott egyéb jogszabályokat, hogy feltételeket is meghatározhat sarkalatos törvény. A mondatnak a második felében ez szerepel, csak a választhatóságot említi. Erről szól a kérdés.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ezt én részben értem, csak mert az egyértelmű, hogy, akinek választójoga van, az is gyakorolhatja a választójogát. Csak a kérdés viszont annyiban más egy picit, hogy nem egyértelműen arra kérdez rá, hogy a választójog maga kötődjön-e magyarországi lakhelyhez,

hanem annak gyakorlása. Márpedig a választójog gyakorlása az már azt feltételezi, hogy megvan a választójogom, és azt hol és hogyan gyakorolhatom. Ez jóval szűkebb fogalmi tartománya ennek a kérdéskörnek. Én ezt látom benne problémának. Többségében azok a vélemények voltak, amely szerint a kérdés nem hitelesíthető, ezért így tenném fel szavazásra a kérdést. Ki az, aki a kérdés hitelesítését az elhangzott indokok alapján megtagadja? 7:1 szavazat. Különvéleményként szeretnél-e még mondani hozzá valamit, Andrea? A jegyzőkönyvben megvan a vélemény. Köszönöm szépen. A kérdés hitelesítését elutasítottuk.

II. Egyebek

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Ezzel a népszavazási kérdések napirendi pont befejeződött. Egyebek között egy beadvány szerepel. Formailag ez is egy aláírásgyűjtő ív.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

A kérdést mindenki látja, az előtörténetet tekintve, annyit említenék meg, nem is tudom, de 2006 tájékán több száz, ehhez hasonló kérdést voltunk kénytelenek elbírálni. Annak kapcsán merült fel az, hogy vannak azért olyan kérdések, amelyek ténylegesen az Országgyűlés hatáskörébe tartoznak-e, és egyáltalán jogalkotásra vonatkozó kérdésre vonatkoznak-e, még ha néha úgy is tűnnek fel. Nem tudom, hogyan minősítsem őket, olyan kategória, amely a népszavazási törvény preambulumban rögzítettekkel nem jön össze, mely szerint a népszavazási kérdés az ország életében jelentős szerepet játszó kérdésben tehető fel. Most is erre tennék javaslatot, tehát, hogy ezt a kérdést levélben válaszoljuk meg. Kérdezem, hogy ki az, akinek ezzel kapcsolatban ellenvetése van?

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Köszönöm. Egyetértek azzal, hogy ez egy képtelen kérdésfelvetés, és valamilyen módon kezelni kell ezeket, csak hogy a korábbi esetben is elmondtam azt, hogy én nem látok arra jogszabályi lehetőséget, hogy valamilyen módon leválasztva a kérdéseket a többiektől, levélben válaszoljunk, és ne érdemben döntsünk a kérdésben. Jogorvoslat, legalábbis mondjuk alkotmánybírósági érdemi részéből is kizárjuk az indítványozót, másrészt pedig egy releváns alkotmánybírósági érv, amely megjelent néhány döntésben, hogy az egyértelműség részének kell tekinteni azt a kérdést, hogy az indítványozó az a népszavazás intézményével hogyan kíván élni, visszaélészerűen vagy sem.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ebben van logika. Ehhez nem lehet elfelejteni, hogy 150 hasonló kérdés lenne a Magyar Közlönyben, már eddig is legalább. Kérdezem, hogy ki az, aki azt támogatja, hogy erre a kérdésre csak egy levélben foglaljunk állást. Ki az, aki ezt elfogadhatónak tartja? Megállapítom, hogy 6-an voltunk így, ha jól látom, és 2 ellene. Másvalaki akar-e szólni még ebben az ügyben? Ha nem, akkor a levél el fog menni. Nincs más az egyebekben? Nincsen. Köszönöm szépen, a mai ülést bezárom, mindent megtárgyaltunk, köszönöm a részvételt.

k.m.f.

dr. Bordás Vilmos s. k.
elnök